

Investigating the Relationship between Spiritual Traits of Managers and Earnings Quality

ARTICLE INFO

Article Type

Analytical Review

Authors

Rouhollah Rahmani¹,
Abolghasem Masihabadi^{2*},
Mohammadreza Shorvarzi³,
Alireza Mehrazin⁴

How to cite this article

Rouhollah Rahmani, Abolghasem Masihabadi, Mohammadreza Shorvarzi, Alireza Mehrazin, Investigating the Relationship between Spiritual Traits of Managers and Earnings Quality, *Journal of Islamic Life Style Centeredon Health*, 2020:4(1): 168-174.

1. Ph.D student, Department of Accounting Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.
2. Assistant Professor, Department of Accounting Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran. (Corresponding Author).
3. Associate Professor, Department of Accounting Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.
4. Assistant Professor, Department of Accounting Neyshabur Branch, Islamic Azad University, Neyshabur, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: massihabadi@yahoo.com

Article History

Received: 2020/03/30

Accepted: 2020/06/08

Published: 2020/06/20

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to investigate the relationship between spiritual attributes and profit quality in managers of companies listed on the Tehran Stock Exchange.

Materials and Methods: The sample consisted of 124 managers. In this study, spiritual attributes questionnaire was developed by Rajaii, Kadkani and Daei, 2015 and its reliability was calculated based on Cronbach's alpha coefficient of 87%. In this questionnaire, 9 components of spiritual attributes (contentment, trust in God, sincerity, honesty, thankfulness, altruism, humility, forgiveness, generosity, patience and tolerance) were measured. Adjusted Jones model was used to measure earnings quality. Descriptive and inferential statistics (correlation and regression) were used to analyze the data.

Findings: The results showed that there is a significant relationship between spiritual traits and earnings quality with correlation coefficient ($r = 0.999$) at $p < 0.027$ level. There was.

Conclusion: The results also showed that the components of managers' spiritual attributes can predict the quality of corporate earnings.

Keywords: Spiritual Traits, Earnings Quality, Psychology of Religion, Managers

بررسی رابطه صفات معنوی مدیران و کیفیت سود

شرکت ها

روح الله رحمانی^۱

دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

ابوالقاسم مسیح آبادی^{۲*}

استادیار، گروه حسابداری، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران (نویسنده مسئول).

محمد رضا شوروری^۳

دانشیار، گروه حسابداری، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

علیرضا مهرآذین^۴

استادیار، گروه حسابداری، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران.

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف مطالعه بررسی رابطه بین صفات معنوی با کیفیت سود در مدیران شرکت های عضو بورس اوراق بهادار تهران اجرا شد.

مواد و روش ها: نمونه پژوهش شامل ۱۲۴ نفر از مدیران بودند. در این پژوهش از پرسشنامه صفات معنوی که توسط رجایی، کدکنی، دابی، ۱۳۹۴ ساخته شد و پایایی آن بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۸۷٪ به دست آمده، استفاده شد. در این پرسشنامه ۹ مولفه از مجموع صفات معنوی (قناعت، توکل به خدا، صداقت و راستگویی، شاکر بودن، نועدوستی، تواضع و فروتنی، عفو و بخشش، سخاوتمندی، صبور و بردباری) مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفت. جهت اندازه گیری کیفیت سود از مدل تعدیل شده جونز استفاده شد. برای تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی و آمار استنباطی از نوع همبستگی و رگرسیون استفاده شد.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد، بین صفات معنوی و کیفیت سود با ضریب همبستگی (۳=۰/۱۹۹) در سطح $p \leq 0/027$ معناداری وجود داشت.

نتیجه گیری: همچنین نتایج نشان داد که مولفه های صفات معنوی مدیران می تواند کیفیت سود شرکت ها را پیش بینی کند.

واژه های کلیدی: صفات معنوی، کیفیت سود، روانشناسی دین، مدیران، بورس اوراق بهادار تهران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۱/۱۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۱۹

*نویسنده مسئول: massihabadi@yahoo.com

مقدمه

انسان امروزی در دنیایی در حال زندگی کردن است که در آن از دوران کودکی باید مهارت های زیادی را فراگیرد تا بتواند یک زندگی مؤثر و سازنده داشته باشد. علاوه بر این دنیای صنعتی و مدرن امروزی انسان را با استرس و فشارهای زندگی زیادی روبرو کرده است. استرس های شغلی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، انفجار اطلاعات، آلودگی های زیستی و محیطی و ... از جمله فشارهای روانی انسان امروزی است. مسلماً واکنش های انسان به این فشارها زندگی، تحت تأثیر صفات و خصوصیات شخصیتی و تجربه و آموخته های آنان است. معنویت و تجربه های دینی از همان آغاز زندگی به انسانها می آموزد که در موفقیت های مختلف و در برابر مشکلات و فشارهای زندگی چه راهبردهای مقابله ای را داشته باشند. اگر صفات معنوی باتوجه به تحقیقات ذکر شده می تواند اثرات مثبتی در زندگی انسان داشته باشد. بنابراین مطالعه در مورد این صفات، شناسایی آنها و آموزش آنها می تواند در کنار صفات شخصیتی به توانمندسازی انسان امروزی در کنار آمدن با استرس ها و همچنین افزایش کیفیت زندگی آنان کمک نماید. در مورد مدیران این صفات معنوی می تواند بر کیفیت سود ارائه شده توسط آنان تأثیرگذار باشد. هدف این پژوهش شناسایی و انسجام این صفحات معنوی و بررسی رابطه این صفات معنوی مدیران و کیفیت سود آنان است که تا بحال در تحقیقات گذشته چنین اقدامی انجام نشده است.

روان شناسان مشهوری از تجربه های دینی^۱ و مطالعه این تجربه ها سخن گفته اند. با این حال برای مدت های طولانی مطالعه دین و معنویت^۲ در روانشناسی مورد توجه چندانی قرار نگرفته است. محققان دلیل این مسئله را این چنین مطرح می کنند. اول این که بعضی از روانشناسان معتقدند که روان شناسی یک علم است و از روش های علمی دقیق استفاده می کند اما علوم دینی بیشتر جنبه فلسفی دارند. دوم اینکه موضوعات دینی گاهی با روح گرایی، و امور خرافی همراه است (۱). در نهایت به دلیل اینکه در قرن بیستم روانکاوی و رفتار گرایی دو رویکرد غالب در روان شناسی بودند و این دو دیدگاه نیز تجربه دینی را نادیده گرفتند بنابراین مطالعات دین و معنویت کمتر مورد توجه روان شناسی قرار گرفت (۴).

بسیاری از مطالعاتی که در حوزه روان شناسی دین و معنویت انجام شده است به رابطه بین دینداری و معنویت و سلامت روان اشاره کرده اند. نه تنها باورهای مذهبی در کاهش بحران هویت و معناداری زندگی مؤثر است، بلکه با سلامت روان رابطه مثبتی دارد و می تواند سلامت روان را ارتقاء بخشد (۵). همچنین در تحقیق دیگری که انجام شده مهم ترین عامل در شادکامی روانشناختی را انتخاب داوطلبانه دین و معنویت دانسته و به اعتقاد آنان نقش مذهب در سلامت روان نمی تواند جدای از زمینه کلی زندگانی مورد توجه قرار گیرد (۱۳).

پارگامنت نیز در این مورد عنوان می کند در سربازانی که در جنگ بودند، بیماران بیمارستانی، والدینی که دارای کودک معلول هستند و زوج هایی که مورد آزار جسمانی قرار گرفته اند، بین ۵۰ تا ۸۵

² - Spirituality

¹ - Religious

یکی دیگر از صفات معنوی شکرگزاری است که هسته اصلی آن را قدردانی از خدا تشکیل می دهد قدرشناسی در روان شناسی حالتی شناختی - عاطفی است که این حالت معمولاً با ادراک همراه است. پژوهش های تجربی نشان داده اند که قدردانی با پیامدهای مثبت روان شناختی همراه است .

در پژوهشی نشان داده شده است که قدردانی از خدا با همه مؤلفه های بهزیستی روان شناختی رابطه مثبت دارد . همچنین قدردانی از خدا با وظیفه شناسی و ثبات هیجانی رابطه مثبت دارد. این یافته ها نقش مثبت قدردانی از خدا را در بهزیستی و سلامت روانی روشن ساخته است . نتایج تحقیق نشان داد که قدردانی از خدا پدیده ای دینی است و شاید این مطلب صحیح باشد که افراد شاد رابطه بهتری با خداوند دارند و یا افرادی که رابطه خوبی با خداوند دارند شادترند و از زندگی اشان راضی ترند ، احساس تسلط بر محیط دارند ، رشد شخصی بیشتری دارند . رابطه مثبت تری با دیگران دارند ، زندگی هدفمندتری داشته و خودپذیری بالاتری دارند این یافته نشان دهنده نقش سازنده ارتباط مثبت با خداست . پیوندی شناختی - عاطفی که قدردانی آن را ایجاد کرده است (۲).

و سومین صفت معنوی صداقت و فروتنی است که از فضیلت های مورد توجه دین هستند و در قرآن خداوند صداقت را از ویژگی های زنان و مردان مؤمن برمی شمارد و برترین انسان ها را با ویژگی صدق توصیف می کند. در پژوهشی که توسط آقا بابایی انجام شده نشان داده شده است که صداقت - فروتنی با گرایش دینی رابطه مثبت دارد. و همچنین معلوم شد صداقت - فروتنی با هر دو بعد بهزیستی فاعلی (یعنی شادی و رضایت از زندگی) رابطه مثبت دارند و یافته های پژوهش نشان داد که عامل صداقت - فروتنی از مهم ترین هم بسته های دین داری است (۱).

تا به حال در مورد شخصیت و صفات شخصیتی مطالعات و تحقیقات زیادی شده و پرسشنامه هایی هم در این رابطه ساخته شده و بکارگرفته شده است . ولی به معنویت و صفات معنوی کمتر پرداخته شده و پرسشنامه قابل توجهی هم ساخته نشده است . لذا مادر این تحقیق به سه صفت معنوی از مجموعه صفات معنوی که بطور پراکنده در مورد آنان تحقیق شده بود اشاره کردیم . در این پژوهش مجموعه وسیعتری از صفات و معنوی که مدنظر ما است و رابطه در آن با کیفیت سود مورد بررسی قرار خواهد گرفت .

سود یکی از معیارهای ارزیابی عملکرد بوده که برای تعیین ارزش بنگاه های اقتصادی مورد استفاده قرار می گیرد. تفاوت سود گزارش شده در صورت های مالی از سود واقعی بنگاه ممکن است به علت محدودیت های ذاتی در حسابداری باشد. برای رفع این مشکل سرمایه گذاران و تحلیلگران به جای رقم سود، از مفهوم "کیفیت سود" کمک گرفته و با اتکا به کیفیت پایین و یا بالای سود، تصمیم های مربوط به سرمایه گذاری را اتخاذ می کنند. دو ویژگی مطرح در رابطه با کیفیت سود، سودمندی تصمیم و ارتباط بین این مفهوم و سود اقتصادی می باشد. وقوع بحران های مالی در سال های اخیر باعث

درصد آنها گزارش داده اند که مذهب به طریقی در کنار آمدن با این مشکلات به آنها کمک کرده است (۱۲). معنویت بر رضایت از زندگی تأثیر می گذارد . معنویت شخصی بطور مؤثری رضایت مندی بیشتری را پیش بینی می کند . همچنین به عنوان یک مکانیزم سازگاری ارزیابی می شود که به آنها کمک می کند که نسبت به کسانی که سطح پایین تر از معنویت شخصی را دارا هستند ، بهتر و آسانتر عوامل تنش زا را کنترل کنند (۱۰).

یکی از حوزه های جدیدی که در روانشناسی معنویت در سال های اخیر گشوده شده است ، معنویت به عنوان یک هوش است . هوش معنوی مجموعه ای از تواناییها برای بهره گیری از منابع دینی و معنوی است . هوش معنوی سازه های هوش و معنویت را در یک سازه ترکیب نموده است . در حالی که معنویت جستجو برای یافتن عناصر مقدس ، معنایابی^۱ ، هشیاری بالا^۲ ، تعالی^۳ است ، هوش معنوی شامل توانایی برای استفاده از چنین موضوعات است که می تواند کارکرد و سازگاری فرد را پیش بینی کند و منجر به تولیدات و نتایج ارزشمندی گردد (۹).

نتایج یک پژوهش که بر روی ۳۲۰ نفر از دانشجویان دانشگاه انجام داد نتیجه گرفت که بین هوش معنوی و سلامت عمومی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در بعضی پژوهش ها به معنویت و ویژگیهای شخصیتی و صفات معنوی پرداخته شده است (۷). نتایجی تحقیقی نشان داده که باورهای اساسی مذهبی با صفات شخصیتی روان رنجوری رابطه منفی معنادار ، و با برونگرایی ، گشاده رویی ، مقبولیت و وظیفه شناسی رابطه مثبت معنادار دارد. در این میان رابطه باورهای اساسی مذهبی با وظیفه شناسی بیشترین همبستگی ($r = 0.48$) را داشت (۲۴). همچنین در تحقیقی دیگر رابطه بین سلامت روان و هوش معنوی با تاب آوری را در دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت که نشان داد سلامت روان و هوش معنوی بطور معناداری ، تاب آوری را پیش می کنند. بنابراین مذهب و معنویت می تواند باعث افزایش تاب آوری افراد شود (۳).

علاوه بر مطالعات مربوط به ویژگیهای شخصیتی با معنویت تحقیقاتی هم در مورد صفات معنوی در روانشناسی صورت گرفته است . بخشش^۴ که یکی از این صفات است بیشترین مطالعات و تحقیقات را به خود اختصاص داده است . بخشش یک حرکت شخصی - اجتماعی در قبال یک تخطی شخص است که خطا کار در ارتکاب آن مسئول است . بخشش می تواند به خطا کار احساس پشیمانی بدهد.

زندگی پور و یادگاری به بررسی رابطه بخشش با رضایت از زندگی در بین دانشجویان زن متأهل غیربومی دانشگاه تهران پرداختند آنها دریافتند بین بخشش و رضایت از زندگی همبستگی وجود دارد و افراد کم گذشت نسبت به افراد با گذشت از رضایت مندی در زندگی برخوردارند و در ارتباط میزان بخشش و سن با فرض اینکه افراد مسن بخشنده ترند همبستگی بدست آمده نشان داد رابطه مثبت و معنادار بین سن و بخشش وجود دارد (۶).

1 - Meaning

2 - Higher- consciousness

3 - Transcendence

4 - Forgiveness

گیری آن دست نیافته‌اند. با این حال، اگر در ارزیابی کیفیت سود تنها یک بعد یا مجموعه محدودی از ابعاد آن در نظر گرفته شده و مورد بررسی قرار گیرد، ممکن است نتیجه حاصله در رابطه با کیفیت سود یک شرکت اشتباه باشد (۱۶).

با توجه به مطالب فوق فرضیه های تحقیق به صورت زیر تدوین گردید:

بین صفات معنوی و مؤلفه های آن با کیفیت سود رابطه وجود دارد. مؤلفه های صفات معنوی می توانند کیفیت سود را پیش بینی نمایند.

مواد و روش ها

در پژوهش حاضر به خاطر عدم دسترسی به کل جامعه آماری، از روش نمونه گیری به شیوه هدفمند، مبتنی بر حوزه پژوهش اقدام به توزیع پرسشنامه بین مدیران شرکت های بورس اوراق بهادار تهران گردید و در نهایت ۱۲۴ شرکت از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۷ جزء نمونه آماری این پژوهش قرار گرفتند. فرضیه های پژوهش با استفاده از روش همبستگی و رگرسیون و نرم افزار (SPSS) مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

در این پژوهش صفات معنوی مدیرعامل است که برای سنجش آن از پرسشنامه رجایی و همکاران (۱۳۹۴) استفاده شده است.

این پرسشنامه برای اولین بار توسط خوبی نژاد و رجایی و دابی در سال ۱۳۹۴ برای اندازه گیری صفات معنوی بعد از یک دوره مطالعه مقدماتی درباره ۹ صفت از مجموعه صفات معنوی شامل قناعت توکل به خدا صداقت و راستگویی شاکر بودن نوع دوستی تواضع و فروتنی عفو و بخشش سخاوتمندی صبور بودن ساخته شد. که البته این پرسشنامه در ابتدا دارای ۱۲۰ گویه بود که با نظر کارشناسان با حذف سوالات با همبستگی پایین به ۷۲ گویه کاهش یافت.

نمره گذاری: نمره گذاری پرسشنامه صفات معنوی با ۹ مولفه و ۷۲ گویه بر اساس طیف لیکرت و به دو صورت سوالات مستقیم و معکوس عنوان شده است.

در این پژوهش جهت اندازه گیری کیفیت سود نیز از مدل تعدیل شده جونز استفاده شد.

یافته ها

برای آزمون فرضیه های پژوهش از روش همبستگی و رگرسیون استفاده گردید که نتایج حاصل از بررسی فرضیه ها در ادامه ارائه می شود.

نشانه رفتن انگشت اتهام به سوی حسابداری و گزارشگری مالی شده و اعتبار سیستم گزارشگری مالی را در جلب اطمینان کلیه استفاده کنندگان خدشه دار ساخته است. در پی این رسوایی های مالی، اعتماد سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان به سیستم گزارشگری مالی تضعیف شده و مفهوم کیفیت سود به عنوان یک عامل مهم و اصلی در تعیین اعتبار و قابلیت اعتماد سود گزارش شده به شمار آمد (۱۵). از آنجایی که ممکن است سود حسابداری توسط مدیریت دستکاری شده و متفاوت از سود واقعی باشد، بنابراین همیشه نمی تواند معیار خوبی برای تصمیم های سرمایه گذران باشد. از این رو برای بهبود تصمیم گیری، مفهوم کیفیت سود مطرح شد و پژوهشگران و تحلیلگران مالی در ارزیابی های خود از عملکرد شرکت نه تنها به کیفیت سود، بلکه به کیفیت آن نیز توجه نمودند. ویژگی های رایج و مطرح در رابطه با سود که نشان دهنده کیفیت آن می باشد، به شرح زیر است (۸).

۱- تداوم، تکرارپذیری، دوره ای و با ثبات بودن سود که منعکس کننده روندهای بلندمدت و دارای قابلیت اعتماد بوده و بالاترین شانس برای گزارش شدن در دوره های آتی را دارد.

۲- سود با کیفیت، فارغ از موضوعات خاص و یا موضوعاتی است که تنها برای یکبار رخ می دهند. این سود از محل عواملی چون ذخایر، تعدیلات ارزش منصفانه، نوسانات بازار،...

۳- بطور دقیق منعکس کننده واقعیت اقتصادی و نتایج عملیات بوده و از محل جریانهای نقدی است.

۴- با توجه به کاربرد دقیق اصل پذیرفته شده حسابداری محاسبه شده است.

۵- شفاف و محافظه کار بوده و در حال رشد است.

اگر چه کاربرد دقیق قوانین و اصول پذیرفته شده حسابداری باعث می شود که سود گزارش شده از کیفیت بالایی برخوردار باشد، اما امروزه کاربرد زیاد قوانین و اصول، تا حدودی در ایجاد کیفیت سود محدودیت ایجاد می کند. بر همین اساس مدیران ارشد مالی شرکتها با تدوین استانداردهای جدید بنا به دلایلی همچون وجود تعداد کثیری از قوانین منتشر شده، رویکرد رو به پایین در قانون گذاری، نادیده نگاشتن اصل تطابق و تأکید بر روی حسابداری ارزش منصفانه، مخالف هستند (۸). لو^۱ معتقد است که میزان فراوانی قوانین حسابداری تأثیر منفی بر روی کیفیت سود دارد و این تأثیر با توجه به صنایع، شرکتها و بازه های زمانی متفاوت، متغیر است (۱۱).

کیفیت سود به مفهوم چند بعدی است که تاکنون محققین با آزمون معیارهای مختلف در جهت سنجش آن، به روش واحدی برای اندازه

جدول ۱. ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

کیفیت سود	صفات معنوی	
۱۹۹*	۱	ضریب همبستگی پیرسون
۰۲۷.		سطح معناداری
۱۲۴	۱۲۴	تعداد

¹ Lev

سود در سطح معنی داری ۰,۰۵ تایید می شود و میزان این همبستگی به میزان ۰,۱۹۹ می باشد، در نتیجه فرضیه اول تحقیق تایید می شود.

جدول ۱ مربوط به همبستگی بین متغیرهای صفات معنوی و کیفیت سود است، با توجه به جدول که (p-value) سطح معنی داری خطا برابر با ۰,۰۲۷ بدست آمده است که این مقدار از ۰,۰۵ کمتر است، فرضیه وجود همبستگی بین متغیرهای صفات معنوی و کیفیت

جدول ۲. ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش (ماتریس همبستگی)

قناعت	توکل به خدا	صداقت و راستگویی	شاکر بودن	نوع دوستی	تواضع و فروتنی	عفو و بخشش	سخاوتمندی	صبور بودن و بردباری	کیفیت سود
۱									
توکل به خدا	۱								
صداقت و راستگویی	۰,۲۲۴*	۱							
شاکر بودن	۰,۲۱۰*	۰,۴۲۴**	۱						
نوع دوستی	۰,۰۹۸	۰,۲۵۲**	۰,۱۴۳	۱					
تواضع و فروتنی	۰,۲۶۰**	۰,۰۵۴	۰,۲۱۸*	۰,۰۴۸-	۱				
عفو و بخشش	۰,۲۳۳**	۰,۲۷۶**	۰,۲۹۹**	۰,۲۹۵**	۰,۱۲۲	۱			
سخاوتمندی	۰,۲۹۸**	۰,۲۶۵**	۰,۴۲۱**	۰,۲۷۳**	۰,۴۵۵**	۰,۳۲۰**	۱		
صبور بودن و بردباری	۰,۱۶۷	۰,۱۵۱	۰,۲۲۵*	۰,۰۶۴-	۰,۲۶۶**	۰,۰۶۹	۰,۲۰۶*	۱	
کیفیت سود	۰,۰۹۷-	۰,۱۳۰	۰,۰۸۰	۰,۴۳۸**	۰,۰۵۷	۰,۳۵۷**	۰,۰۴۷	۰,۰۸۸-	۱

شود و چنانچه مقدار این ضریب در دامنه ی ۰/۶ - ۰/۲۵ قرار گیرد این رابطه متوسط و در صورتی که این رابطه بیش از ۰/۶ باشد به این معنا است که رابطه قوی بین دو متغیر وجود دارد. که با توجه به جدول بالا تنها دو متغیر شاکر بودن و عفو و بخشش دارای ضریب همبستگی معنادار می باشند. در ادامه به بررسی فرضیه دوم پرداخته شده است:

جدول ۲ (ماتریس ضرایب همبستگی بین متغیرها را نشان می دهد. تمامی این ضرایب در سطح اطمینان ۹۹ درصد معنادار هستند و با علامت (**)) مشخص شده اند. در اینجا باید اشاره کرد معمولا در نتیجه گیری از چنین آزمون هایی که در آن ها رابطه بین دو متغیر مورد بررسی قرار می گیرد، چنانچه ضریب همبستگی بین دو متغیر کمتر از ۰/۲۵ بدست آید، رابطه بین دو متغیر ضعیف ارزیابی می

جدول ۳. خلاصه مدل

مدل	R	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	سطح خطای برآورد شده
۱	۰,۵۴۳	۰,۲۹۵	۰,۲۴۰	۳۶۴۹۸,۱۶

جدول ۳ بیانگر ضریب تعیین ۲۹ درصد می باشد که حاکی از تعیین کنندگی ۲۹ درصدی صفات معنوی و کیفیت سود می باشد.

جدول ۴. آنالیز رگرسیون

مدل	مجذور تجمعی	درجه آزادی	مجذور میانه	F	سطح معنی داری خطا.
رگرسیون	۷۷۱.۱۲۷۹۵	۹	۷۵۲.۱۴۲۱	۳۰۹.۵	۰.۰۰۰
باقیمانده ها	۶۴۴.۳۰۵۳۰	۱۱۴	۸۱۳.۲۶۷		
Total	۴۱۶.۴۳۳۲۶	۱۲۳			

جدول ۴ درباره آنالیز واریانس رگرسیون است که با توجه به سطح معنی داری خطا بدست آمده در جدول، رگرسیون معنی دار است، در نتیجه فرضیه دوم تحقیق تایید می شود، یعنی مؤلفه های صفات معنوی می توانند کیفیت سود را پیش بینی نمایند.

جدول ۵. تعیین ضرایب

مدل	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد شده	
	B	انحراف استاندارد	Beta	T
ضریب ثابت	۴۰۵.۳۸	۲۴۵.۲۱		۸۰۸.۱
قناعت	۶۲۳-	۳۲۶.	۱۷۰-	۹۱۲.۱-
توکل به خدا	۱۵۸-	۳۷۷.	۰۳۹-	۴۱۹-
صداقت و راستگویی	۲۹۷-	۴۳۷.	۰۶۴-	۶۸۰-
شاکر بودن	۸۵۲.۱	۴۴۲.	۴۱۷.	۱۹۱.۴
نوع دوستی	۲۹۰.	۵۱۸.	۰۵۲.	۵۶۰.
تواضع و فروتنی	۶۳۹-	۴۶۸.	۱۱۷-	۳۶۷.۱-
عفو و بخشش	۰۵۸۰.۱	۳۴۱.	۲۹۲.	۱۰۱.۳
سخاوت مندی	۳۹۶-	۴۵۶.	۰۸۵-	۸۶۸-
صبور بودن و بردباری	۱۵۷-	۴۷۶.	۰۲۸-	۳۳۱-

در این تحقیق علاوه بر بررسی صفات معنوی به عنوان یک نمره کلی بر کیفیت سود مؤلفه های دیگری از مجموعه صفات معنوی مثل قناعت، توکل به خدا، بخشش، تواضع و فروتنی، سخاوت مندی، نوع دوستی، صداقت و راستگویی، شاکر بودن، صبور بودن هم مورد بررسی قرار گرفت و رابطه هر کدام با کیفیت سود هم مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که دو مؤلفه بخشش و شکرگذاری بیشترین تأثیر روی کیفیت سود داشته اند و بین این دو مؤلفه با کیفیت سود یک همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد.

References

1. Aghababaei Nasser, The relationship between honesty and humility with personality, religion, and actual well-being. *Psychology and Religion*. 1391; 3: 25-40.
2. Aghababaei, Nasser, Farahani, Hojjat A ..., Tabik, Mohammad Taghi. The relationship between gratitude to God and the factors of personality, well-being and mental health. *Quarterly Journal of Iranian Psychologists*. 1391; 1: 115- 132.

با توجه به جدول ۵- تنها دو متغیر شاکر بودن و عفو و بخشش دارای ضریب همبستگی معنادار می باشند و در مورد سایر متغیرها سطح معناداری بیشتر از ۰.۰۵ است.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش بررسی رابطه صفات معنوی با کیفیت سود بود که رابطه بین این صفات معنوی با کیفیت سود مورد آزمون قرار گرفت با توجه به نتایج بین صفات معنوی و کیفیت سود ضریب همبستگی (۰.۱۹۹) بدست آمد که در سطح $p \leq 0.027$ از نظر آماری معنادار بود.

پس از بررسی تحقیقات دیگران در این زمینه از جمله تحقیقاتی که توسط پارگامنت و ماهونی انجام شده مهم ترین عامل در شادکامی روانشناختی را انتخاب داوطلبانه دین و معنویت دانسته و نقش مذهب و معنویت در زندگی را حائز اهمیت دانسته اند. همچنین تحقیق پارگامنت نشان داد که مذهب نقش و تأثیر مثبتی در نحوه کنار آمدن (مقابله) و روبرو شدن با مشکلات روانی دارد. در تحقیق فابریکاتور نشان داده شد که معنویت بر رضایت از زندگی تأثیر می گذارد و بهتر و آسانتر افراد می توانند عوامل تنش زا را کنترل کنند. پس بطور کلی مقایسه نتایج مطالعات دیگران با نتایج این تحقیق نشان دهنده این است که یک همسویی بین این نتایج وجود دارد، که بطور کلی معنویت می تواند روی کیفیت زندگی افراد اعم از سلامت روان و سلامت جسمی افراد تأثیر مثبت داشته باشد.

gender-variant people and their families. Routledge.2013

12. Pargament , K.I. Spiritually integrated psychotherapy : understanding and addressing the sacred . New York ; the Guilford press.2007

13. Pargament ,K. I ., & Mahoney , A. Spiritually in C.R. Snyder, & S.J. Lopez(Eds), Handbook of positive psychology . oxford : oxford university press.2000.

14. Rajaei, A.R ; Bayaze, M.H. & Habibipour, H. Basic religious beliefs , general health and identity crisis in Iranian students : A survey on Religious Cognitive Emotional Theory (RCET). International Association for the psychology of Religion congress, programme & Book of Abstract 2009 .

15. Schipper, K., & Vincent, L. Earnings quality. Accounting horizons. 2003;17: 97-110.

16. Velury, U., & Jenkins, D. S. Institutional ownership and the quality of earnings. Journal of Business Research.2006; 59(9): 1043-1051.

3. Hamid, Najmeh; Kaykhsarvani, born; Babamiri, Mohammad and Dehghani, Mustafa. The relationship between mental health and spiritual intelligence with resilience in students of Kermanshah University of Medical Sciences. Jenta Shapir Research Quarterly. 1390; 2: 338-331.

4. Rajaei, Ali Reza .. Spiritual Intelligence: Perspectives and Challenges. Specialized Quarterly Journal of Educational Research. 2010; 22: 49-21.

5. Rajaei, Alireza, Khoynejad, Gholamreza; Women, Vahid. Questionnaire of positive psychological states. Islamic Azad University Publications Torbat Jam Branch. 2012.

6. Zandipour, Tayyeba and Yadegari, Hajar. The relationship between forgiveness and life satisfaction in married non-native female students of Tehran universities. women Studies. 1386; 3: 109-122.

7. Heravi Karimi, Majid; Parade, Nahid and Sharifnia, Seyed Hamid. The relationship between spiritual intelligence and general health of nursing students in Tehran. Iranian Journal of Medical Education. 2014; 14 (1): 14-1

8. Dichev, I. D., Graham, J. R., Harvey, C. R., & Rajgopal, S. Earnings quality: Evidence from the field. Journal of Accounting and Economics. 2013 ;56(2-3): 1-33.

9. Emmons , R. A. The psychology of ultimate concerns : Motivation and spirituality in personality . New Yourk : Guilford.1999

10. Fabricatore , A. , Handle , p., and fenzel , M. Personal spirituality as a moderator between stressors and subjective well-being. Journal of psychology and theology. 2000; 29(3): 221-228.

11. Lev, A. I. Transgender emergence: Therapeutic guidelines for working with